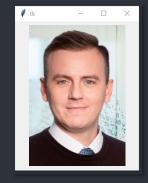
```
Praktyczne_zastosowanie_Pythona = {
  w_naukach : ['biologicznych', 'i medycznych'],
  dla : ['początkujących'],
  poziom : ['drugi'],
  część: ['pierwsza'],
     # Mateusz Dobrychłop, 14 listopada 2023
```

Prowadzący = {

name : 'Mateusz Dobrychłop',

e-mail : 'mateusz.dobrychlop@gmail.com',

linkedin : 'linkedin.com/in/mdobrychlop',

```
Prowadzący = {
```

```
harmonogram_listopad = {
    Μ
           01
               02
                   03
                     04 05
    06
        07
           08
               09
                   10
                      11
                         12
       14
           15
               16
                   17
                      18
                         19
                                 Spotkanie 1 (17:00 - 19:30)
               23
    20
       21
           22
                   24
                      25
                          26
                                 Spotkanie 2 (17:00 - 19:30)
       28
               30
           29
                                 Spotkanie 3 (17:00 - 19:30)
```

```
Poziom 1: co wiemy {
   Środowisko
                   Tryb interaktywny, pliki *.py,
                   Sublime Text, linia komend
    pracy
                     Podstawowe typy danych,
       Absolutne
                     definiowanie zmiennych, działania
       podstawy
                     na łańcuchach i liczbach
           Sekwencje
                        Listy, słowniki, petle while i for
           i petle
              Źródła
                         Odczyt i zapis plików tekstowych,
              danych
                         odczyt arkuszy Excela
```

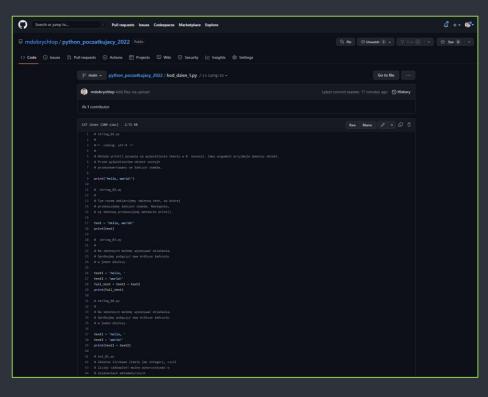
```
Poziom 2: czego się dowiemy {
   Środowisko
                  Środowiska wirtualne
   pracy
       Podstawy
                   F-stringi, składanie list,
                      definiowanie własnych funkcji
       Pythona c.d.
          Wizualizacja
                          Wykresy z wykorzystaniem matplotlib
          danych
                          Podstawy analizy danych,
             Analiza
                          rozwinięcie pandas, modele językowe
              danych
                          w pracy z kodem
```

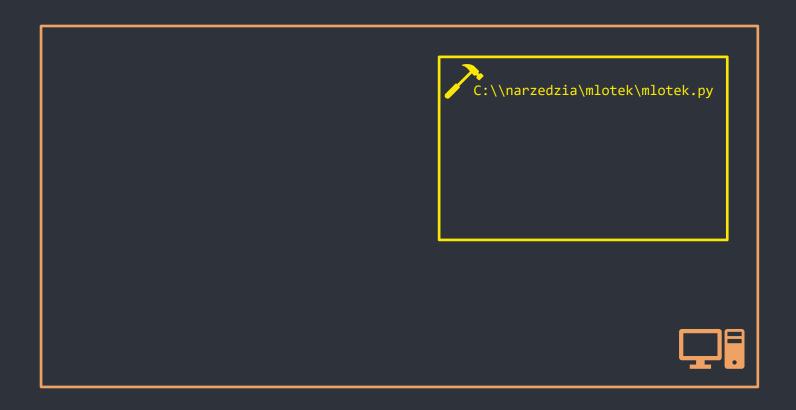
```
Spotkanie_01 = {
        środowiska wirtualne
                 f-stringi, listy składane
                      03
                          definiowanie funkcji
```

```
#-*- coding: utf-8 -*-
# W pierwszych liniach kodu znajdują się komentarze.
import turtle as t
import time
mycolors = ["red", "blue", "green", "yellow", "orange", "brown"]
t.pensize(5)
t.bgcolor('black')
t.speed(1000)
for x in range(360):
    t.pencolor(mycolors[x % len(mycolors)])
    t.pensize(x / 50)
    t.forward(x)
    t.left(59)
time.sleep(5)
```

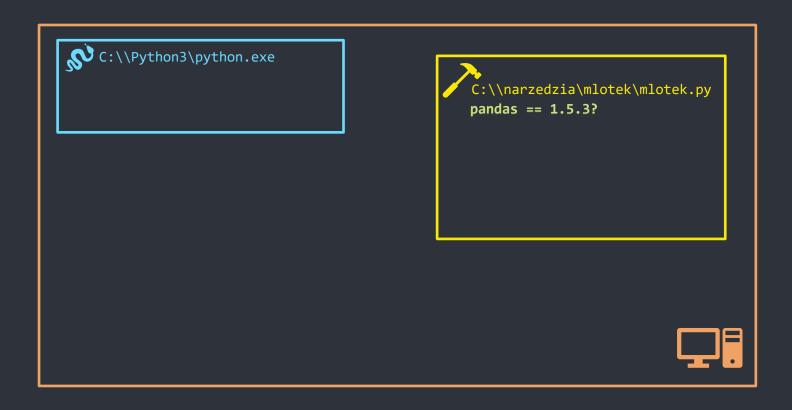

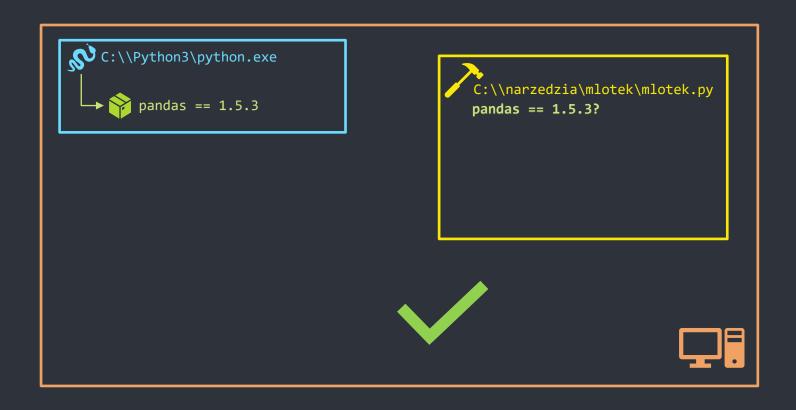
https://github.com/mdobrychlop/python_poczatkujacy_lvl2_2023/

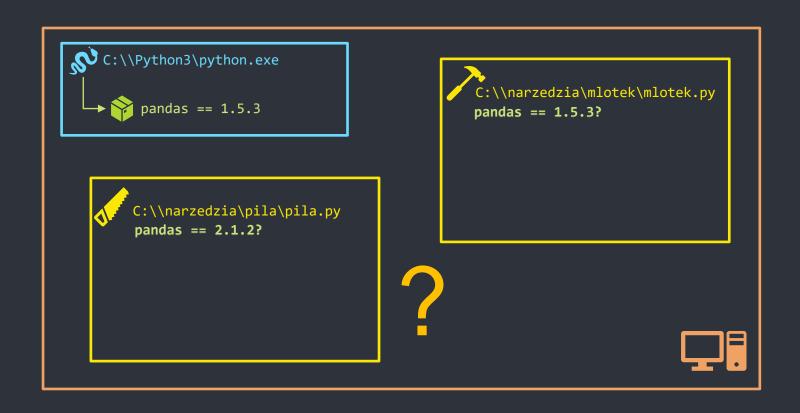

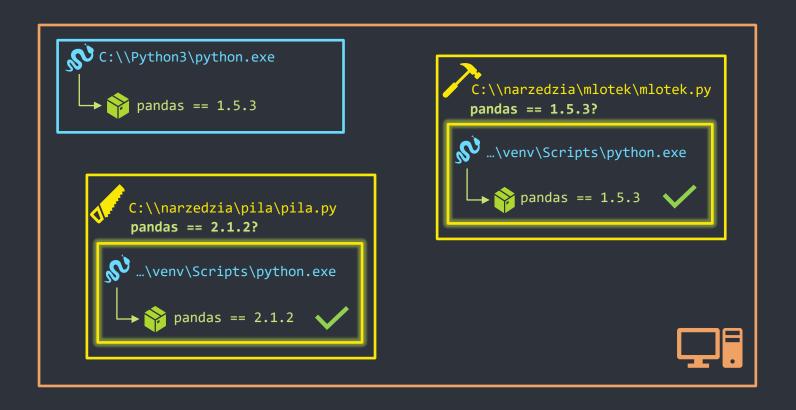

- 1. Tworzymy folder, w którym będziemy przechowywać skrypty z zajęć
- 2. Otwieramy linię komend (cmd, PowerShell, terminal itp.)
- 3. Przechodzimy do folderu z punktu 1.
- 4. Instalujemy *virtualenv* za pomocą komendy:

pip install virtualenv

5. Następnie tworzymy lokalne środowisko wirtualne o nazwie venv:

virtualenv venv

6. Następnie aktywujemy środowisko wirtualne:

.\venv\Scripts\activate.ps1

source venv/bin/activate

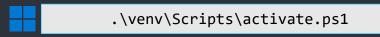
- 1. Tworzymy folder, w którym będziemy przechowywać skrypty z zajęć
- 2. Otwieramy linię komend (cmd, PowerShell, terminal itp.)
- 3. Przechodzimy do folderu z punktu 1.
- 4. Instalujemy virtualenv za pomocą komendy:

pip install virtualenv

5. Następnie tworzymy lokalne środowisko wirtualne o nazwie venv:

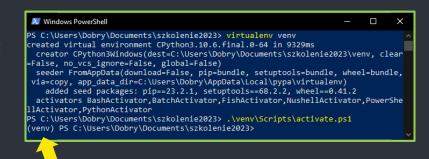
virtualenv venv

6. Następnie aktywujemy środowisko wirtualne:

source venv/bin/activate


```
# Załóżmy, że przeprowadziliśmy serię eksperymentów
# i chcemy sformatować ich wyniki w czytelny sposób.
nazwa eksperymentu = "Test wpływu pH na aktywność enzymu"
pH = 7.4
aktywność enzymu = 0.6752 # Aktywność enzymu jako wartość względna
# Aktywnosc_enzymu zaokrąglona do dwóch miejsc po przecinku i przekonwertowana na procenty:
aktywnosc enzymu = round(aktywnosc enzymu * 100, 2)
# Wypisanie wyników w konsoli
opis_wynikow = "Eksperyment: " + nazwa_eksperymentu + "; " + "przy pH: " + str(pH) + ", " + \
                "zaobserwowano aktywność enzymu na poziomie: " + str(aktywność enzymu) + "%."
print(opis wynikow)
```

```
# Załóżmy, że przeprowadziliśmy serię eksperymentów
# i chcemy sformatować ich wyniki w czytelny sposób.
nazwa eksperymentu = "Test wpływu pH na aktywność enzymu"
pH = 7.4
aktywność enzymu = 0.6752 # Aktywność enzymu jako wartość względna
# Aktywnosc enzymu zaokraglona do dwóch miejsc po przecinku i przekonwertowana na procenty:
aktywnosc enzymu = round(aktywnosc enzymu * 100, 2)
# Wypisanie wyników w konsoli
opis_wynikow = "Eksperyment: " + nazwa_eksperymentu + "; " + "przy pH: " + str(pH) + ", " + \
               "zaobserwowano aktywność enzymu na poziomie: " + str(aktywnosc_enzymu) + "%."
print(opis wynikow)
Eksperyment: Test wpływu pH na aktywność enzymu; przy pH: 7.4,
zaobserwowano aktywność enzymu na poziomie: 67.52%.
```

```
# Załóżmy, że przeprowadziliśmy serię eksperymentów
# i chcemy sformatować ich wyniki w czytelny sposób.
nazwa_eksperymentu = "Test wpływu pH na aktywność enzymu"
pH = 7.4
aktywnosc_enzymu = 0.675 # Aktywność enzymu jako wartość względna
# Użycie f-stringa do sformatowania opisu
opis_wynikow = (f"Eksperyment: {nazwa_eksperymentu}; "
                f"przy pH: {pH}, "
               f"zaobserwowano aktywność enzymu na poziomie: {aktywnośc_enzymu:.2%}.")
print(opis_wynikow)
```

```
# Załóżmy, że przeprowadziliśmy serię eksperymentów
# i chcemy sformatować ich wyniki w czytelny sposób.
nazwa eksperymentu = "Test wpływu pH na aktywność enzymu"
pH = 7.4
aktywnosc_enzymu = 0.675 # Aktywność enzymu jako wartość względna
# Użycie f-stringa do sformatowania opisu
opis_wynikow = (f"Eksperyment: {nazwa_eksperymentu}; "
                f"przy pH: {pH}, "
               f"zaobserwowano aktywność enzymu na poziomie: {aktywność enzymu:.2%}.")
print(opis wynikow)
```

Eksperyment: Test wpływu pH na aktywność enzymu; przy pH: 7.4, zaobserwowano aktywność enzymu na poziomie: 67.52%.

```
ilosc_probek = 25
srednia = 7.8
odchylenie_standardowe = 0.45
analiza_statystyczna = (f"Przeanalizowano {ilosc_probek} próbek, "
                        f"średnia wartość pH wynosi: {srednia:.1f}, "
                        f"przy odchyleniu standardowym: {odchylenie_standardowe:.2f}.")
print(analiza_statystyczna)
```

Przeanalizowano 25 próbek, średnia wartość pH wynosi: 7.8, przy odchyleniu standardowym: 0.45.

```
# Lista wartości pH dla różnych próbek wodnych.
wartosci pH = [6.5, 7.2, 7.0, 8.3, 6.8, 4.9, 7.3, 6.1, 5.5, 7.8]
# Pusta lista, która będzie zawierała wartości kwaśne pH.
kwasy pH = []
# Użycie petli for do iteracji przez listę wartości pH i dodawanie do listy tylko kwaśnych wartości.
for pH in wartosci_pH:
   if pH < 7:
       kwasy pH.append(pH)
print(f'Wartości kwaśne pH: {kwasy_pH}')
```

```
list-comp_01.py
```

czesc_druga.py

```
# Lista wartości pH dla różnych próbek wodnych.
wartosci pH = [6.5, 7.2, 7.0, 8.3, 6.8, 4.9, 7.3, 6.1, 5.5, 7.8]
# Pusta lista, która będzie zawierała wartości kwaśne pH.
kwasy pH = []
# Użycie pętli for do iteracji przez listę wartości pH i dodawanie do listy tylko kwaśnych wartości.
for pH in wartosci pH:
   if pH < 7:
       kwasy pH.append(pH)
print(f'Wartości kwaśne pH: {kwasy_pH}')
```

```
Wartości kwaśne pH: [6.5, 6.8, 4.9, 6.1, 5.5]
```

```
# Lista wartości pH dla różnych próbek wodnych.
wartosci_pH = [6.5, 7.2, 7.0, 8.3, 6.8, 4.9, 7.3, 6.1, 5.5, 7.8]
# Użycie list comprehension do wyodrębnienia wartości kwaśnych (pH < 7).
kwasy_pH = [pH for pH in wartosci_pH if pH < 7]</pre>
print(f'Wartości kwaśne pH: {kwasy_pH}')
```

```
# Lista wartości pH dla różnych próbek wodnych.
wartosci pH = [6.5, 7.2, 7.0, 8.3, 6.8, 4.9, 7.3, 6.1, 5.5, 7.8]
# Użycie list comprehension do wyodrębnienia wartości kwaśnych (pH < 7).
kwasy_pH = [pH for pH in wartosci_pH if pH < 7]</pre>
                                                     for pH in wartosci pH:
                                                          if pH < 7:
print(f'Wartości kwaśne pH: {kwasy_pH}')
                                                             kwasy_pH.append(pH)
```

```
list-comp_02.py
```

czesc_druga.py

```
# Lista wartości pH dla różnych próbek wodnych.
wartości_pH = [6.5, 7.2, 7.0, 8.3, 6.8, 4.9, 7.3, 6.1, 5.5, 7.8]

# Użycie list comprehension do wyodrębnienia wartości kwaśnych (pH < 7).
kwasy_pH = [pH for pH in wartości_pH if pH < 7]

print(f'Wartości kwaśne pH: {kwasy_pH}')
</pre>
```

```
Wartości kwaśne pH: [6.5, 6.8, 4.9, 6.1, 5.5]
```

```
temperatury_celsius = [0, 10, 20, 30, 40]

# Konwersja temperatur z C na F
temperatury_fahrenheit = [(celsius * 9/5) + 32 for celsius in temperatury_celsius]

print(f'Temperatury w Fahrenheitach: {temperatury_fahrenheit}')
```

```
list-comp_03.py
```

czesc_druga.py

```
temperatury_celsius = [0, 10, 20, 30, 40]

# Konwersja temperatur z C na F
temperatury_fahrenheit = [(celsius * 9/5) + 32 for celsius in temperatury_celsius]

print(f'Temperatury w Fahrenheitach: {temperatury_fahrenheit}')
```

```
Temperatury w Fahrenheitach: [32.0, 50.0, 68.0, 86.0, 104.0]
```

```
nazwy = ['Drosophila melanogaster', 'Homo sapiens', 'Escherichia coli']
klasy = ['Owad', 'Ssak', 'Bakteria']
# Tworzenie listy słowników reprezentujących organizmy
organizmy = [{'nazwa': nazwa, 'klasa': klasa} for nazwa, klasa in zip(nazwy, klasy)]
print(f'Lista organizmów: {organizmy}')
```

```
nazwy = ['Drosophila melanogaster', 'Homo sapiens', 'Escherichia coli']
 klasy = ['Owad', 'Ssak', 'Bakteria']
 # Tworzenie listy słowników reprezentujących organizmy
 organizmy = [{'nazwa': nazwa, 'klasa': klasa} for nazwa, klasa in zip(nazwy, klasy)]
 print(f'Lista organizmów: {organizmy}')
Lista organizmów: [{'nazwa': 'Drosophila melanogaster', 'klasa': 'Owad'}, {'nazwa': 'Homo
sapiens', 'klasa': 'Ssak'}, {'nazwa': 'Escherichia coli', 'klasa': 'Bakteria'}]
```

```
sekwencje = ['ATCGGTAG', 'GGGCGC', 'TTATTA', 'CGATATCGAT']
zawartosc_GC = [(sekwencja.count('G') + sekwencja.count('C')) / len(sekwencja) * 100 for sekwencja in sekwencje]
print(f'Procentowa zawartość GC w sekwencjach: {zawartosc_GC}')
```

```
sekwencje = ['ATCGGTAG', 'GGGCGC', 'TTATTA', 'CGATATCGAT']

# Obliczanie procentowej zawartości GC dla każdej sekwencji

zawartosc_GC = [(sekwencja.count('G') + sekwencja.count('C')) / len(sekwencja) * 100 for sekwencja in sekwencje]

print(f'Procentowa zawartość GC w sekwencjach: {zawartosc_GC}')

7
```

```
Procentowa zawartość GC w sekwencjach: [50.0, 100.0, 0.0, 40.0]
```

- 1. Otwieramy linię komend (cmd, PowerShell, terminal itp.)
- 2. Przechodzimy do folderu z naszymi skryptami.
- 3. Aktywujemy środowisko wirtualne:

4. Instalujemy bibliotekę matplotlib:

pip install matplotlib

5. Przy okazji, zainstalujmy również pandas i openpyxl

pip install pandas
pip install openpyxl

PS C:\Users\Dobry\Documents\szkolenie2023> .\venv\Scripts\activate.ps1
(venv) PS C:\Users\Dobry\Documents\szkolenie2023>

```
import matplotlib.pyplot as plt
sekwencje = ['ATCGGTAG', 'GGGCGC', 'TTATTA', 'CGATATCGAT']
# Obliczanie procentowej zawartości GC dla każdej sekwencji
zawartosc GC = [(sekwencja.count('G') + sekwencja.count('C')) / len(sekwencja) * 100 for sekwencja in sekwencje]
# Wydrukowanie wyników
print(f'Procentowa zawartość GC w sekwencjach: {zawartosc_GC}')
# Tworzenie wykresu słupkowego
plt.bar(sekwencje, zawartosc GC)
plt.title('Procentowa zawartość GC w sekwencjach DNA')
plt.xlabel('Sekwencje')
plt.ylabel('Procentowa zawartość GC (%)')
# Wyświetlenie wykresu
plt.show()
```

```
import matplotlib.pyplot as plt
sekwencje = ['ATCGGTAG', 'GGGCGC', 'TTATTA', 'CGATATCGAT']
# Obliczanie procentowej zawartości GC dla każdej sekwencji
zawartosc GC = [(sekwencja.count('G') + sekwencja.count('C')) / len(sekwencja) * 100 for sekwencja in sekwencje]
# Wydrukowanie wyników
print(f'Procentowa zawartość GC w sekwencjach: {zawartosc_GC}')
                                                                                   K Figure 1
                                                                                                                          - □ ×
# Tworzenie wykresu słupkowego
                                                                                             Procentowa zawartość GC w sekwencjach DNA
plt.bar(sekwencje, zawartosc GC)
                                                                                      100
                                                                                    GC (%)
plt.title('Procentowa zawartość GC w sekwencjach DNA')
plt.xlabel('Sekwencje')
                                                                                       60
plt.ylabel('Procentowa zawartość GC (%)')
# Wyświetlenie wykresu
plt.show()
                                                                                       20
                                                                                           ATCGGTAG
                                                                                                     GGGCGC
                                                                                                              TTATTA
                                                                                                                      CGATATCGAT
                                                                                                         Sekwencje
                                                                                   ☆ ♦ ♦ ♦ ₽ ₽ ₽
```

- 1. Za pomocą pandas, pobierz dane z pliku bialka_sekwencje.xlsx
- 2. Dla każdej rodziny sekwencji białkowych (dane syntetyczne) oblicz
 - średnią długość sekwencji
 - średnią liczbę cystein ("C") w sekwencjach
- 3. Dla każdej z policzonych wartości stwórz:
 - opis wyników w konsoli, z wykorzystaniem f-stringów
 - wizualizację w postaci wykresu słupkowego

```
data = pd.read_excel("bialka_sekwencje.xlsx")

for index, row in data.iterrows():
    family_id = row["family"]
    sequence = row["sequence"]
```

```
lista_liczb = [10, 20, 30, 40, 50]
suma = sum(lista_liczb)
liczba_liczb = len(lista_liczb)
print(suma / liczba liczb)
                                                                     30.0
```

czesc_druga.py

funkcje_01.py

```
funkcje 01.py
                                                             czesc druga.py
lista liczb1 = [10, 20, 30, 40, 50]
suma1 = sum(lista liczb1)
liczba liczb1 = len(lista liczb1)
print(suma1 / liczba liczb1)
lista liczb2 = [11, 20, 33, 40, 50]
suma2 = sum(lista liczb2)
liczba liczb2 = len(lista liczb2)
print(suma2 / liczba liczb2)
lista liczb3 = [12, 1110, 15, 430, 540]
suma3 = sum(lista liczb3)
liczba liczb3 = len(lista liczb3)
                                                                    30.0
print(suma3 / liczba liczb3)
                                                                    30.8
                                                                    421.4
lista liczb4 = [13, 20, 630, 88, 50]
                                                                    160.2
suma4 = sum(lista liczb4)
                                                                    647.4
liczba liczb4 = len(lista_liczb4)
                                                                     . . .
print(suma4 / liczba liczb4)
lista liczb5 = [14, 50, 3111, 12, 50]
suma5 = sum(lista liczb5)
```

liczba liczb5 = len(lista liczb5)

```
def srednia liczb(lista liczb):
    """Funkcja obliczająca średnią arytmetyczną z listy liczb."""
    suma = sum(lista liczb)
   liczba_liczb = len(lista_liczb)
    return suma / liczba liczb
print(srednia_liczb([10, 20, 30, 40, 50]))
print(srednia liczb([11, 20, 33, 40, 50]))
print(srednia liczb([12, 1110, 15, 430, 540]))
print(srednia liczb([13, 20, 630, 88, 50]))
print(srednia liczb([14, 50, 3111, 12, 50]))
                                                                                 30.0
                                                                                30.8
                                                                                421.4
                                                                                160.2
                                                                                647.4
                                                                                 . . .
```

```
def srednia liczb wazona(lista liczb, wagi=None):
    Funkcja obliczająca ważoną średnią arytmetyczną z listy liczb.
    Jeśli wagi nie są podane, oblicza zwykłą średnią arytmetyczną.
    Argumenty:
    - lista liczb: lista wartości liczbowych.
    - wagi: lista wag dla każdej wartości; domyślnie None, co oznacza równą wagę dla każdej liczby.
    if wagi is None:
        # Jeśli wagi nie są podane, zachowuje się jak zwykła średnia
        return sum(lista liczb) / len(lista liczb)
        # Obliczenie ważonej średniej
        suma wazona = sum(waga * liczba for waga, liczba in zip(wagi, lista liczb))
        suma wag = sum(wagi)
        return suma wazona / suma wag
wynik zwykly = srednia liczb wazona([10, 20, 30])
wynik wazony = srednia liczb wazona([10, 20, 30], wagi=[1, 2, 3])
print("Zwykła średnia:", wynik zwykly)
print("Ważona średnia:", wynik wazony)
```

```
def srednia liczb wazona(lista liczb, wagi=None):
   Funkcja obliczająca ważoną średnią arytmetyczną z listy liczb.
    Jeśli wagi nie są podane, oblicza zwykłą średnią arytmetyczną.
   Argumenty:
    - lista liczb: lista wartości liczbowych.
    - wagi: lista wag dla każdej wartości; domyślnie None, co oznacza równą wagę dla każdej liczby.
   if wagi is None:
        # Jeśli wagi nie są podane, zachowuje się jak zwykła średnia
        return sum(lista liczb) / len(lista liczb)
        # Obliczenie ważonej średniej
        suma wazona = sum(waga * liczba for waga, liczba in zip(wagi, lista liczb))
       suma wag = sum(wagi)
        return suma wazona / suma wag
                                                                            Zwykła średnia: 20.0
                                                                            Ważona średnia: 23.33333333333333
wynik zwykly = srednia liczb wazona([10, 20, 30])
wynik wazony = srednia liczb wazona([10, 20, 30], wagi=[1, 2, 3])
print("Zwykła średnia:", wynik zwykly)
print("Ważona średnia:", wynik wazony)
```

```
def srednia liczb wazona(*lista liczb, wagi=None):
   Funkcja obliczająca ważoną średnią arytmetyczną z listy liczb.
    Jeśli wagi nie są podane, oblicza zwykłą średnią arytmetyczną.
   Argumenty:
    - lista liczb: lista wartości liczbowych.
    - wagi: lista wag dla każdej wartości; domyślnie None, co oznacza równą wagę dla każdej liczby.
   if wagi is None:
        # Jeśli wagi nie są podane, zachowuje się jak zwykła średnia
       return sum(lista liczb) / len(lista liczb)
       suma wazona = sum(waga * liczba for waga, liczba in zip(wagi, lista liczb))
       suma wag = sum(wagi)
       return suma wazona / suma wag
# Przykłady użycia funkcji
wynik zwykly = srednia liczb wazona(10, 20, 30)
wynik wazony = srednia liczb wazona(10, 20, 30, 40, wagi=[1, 2, 3, 4])
print("Zwykła średnia:", wynik zwykly)
print("Ważona średnia:", wynik wazony)
```

```
def srednia liczb wazona(*lista liczb, wagi=None):
   Funkcja obliczająca ważoną średnią arytmetyczną z listy liczb.
    Jeśli wagi nie są podane, oblicza zwykłą średnią arytmetyczną.
   Argumenty:
    - lista liczb: lista wartości liczbowych.
    - wagi: lista wag dla każdej wartości; domyślnie None, co oznacza równą wagę dla każdej liczby.
   if wagi is None:
        # Jeśli wagi nie są podane, zachowuje się jak zwykła średnia
       return sum(lista liczb) / len(lista liczb)
       suma wazona = sum(waga * liczba for waga, liczba in zip(wagi, lista liczb))
       suma wag = sum(wagi)
       return suma wazona / suma wag
# Przykłady użycia funkcji
                                                                                Zwykła średnia: 20.0
wynik zwykly = srednia liczb wazona(10, 20, 30)
                                                                                Ważona średnia: 30.0
wynik wazony = srednia liczb wazona(10, 20, 30, 40, wagi=[1, 2, 3, 4])
print("Zwykła średnia:", wynik zwykly)
print("Ważona średnia:", wynik wazony)
```

1. Zmodyfikuj funkcję *srednia_liczb_wazona()* tak, żeby liczba podanych w drugim argumencie wag, musiała być równa liczbie podanych w pierwszym argumencie liczb (na przykład: wyświetl komunikat w przypadku niezgodności).

- 1. Zdefiniuj taką funkcję, lub kilka funkcji, które umożliwią wykonywanie operacji z ćwiczenia_01 w oparciu o następujące argumenty:
- dowolną ścieżkę do arkusza kalkulacyjnego
- dowolny symbol reszty aminokwasowej (do obliczenia średniej zawartości)
- (na podstawie materiałów bonusowych) dowolny kolor wykresu słupkowego
- 2. Napisz funkcję, która przyjmować będzie plik tekstowy zawierający sekwencję DNA w formacie FASTA, a następnie stworzy wykres słupkowy, w którym każdy słupek będzie innego koloru i będzie przedstawiał liczbę wystąpień konkretnej zasady azotowej.

Format FASTA - przykład:

> seq_01 ACTGACCCCATTAGACAGATTACA Kilka kolorów na jednym wykresie:

plt.bar(nazwy, wartosci, color=['blue', 'green', 'red', 'yellow'])

```
harmonogram_listopad = {
    М
           01
               02
                   03
                       04
                         05
    06
        07
           08
               09
                   10
                      11
                         12
        14
           15
               16
                   17
                       18
                          19
                                 Do 18 listopada
               23
    20
        21
           22
                   24
                       25
                          26
                                 Zadania domowe
        28
               30
           29
                                 mateusz.dobrychlop@gmail.com
```

2	
3	
4	
5	
6	
8	
9	
10	CREDITS: This presentation template was created by Slidesgo , including icons by
	Flaticon, and infographics & images by
12	Freepik
13	